

Vooraf

Gilbert Braspenning: Over filatelisten, alcoholisten en tandartsen. De waarde van de reacties op het rapport van de Werkgroep ad hoc Spelling.

Begin 1989 publiceerde de Werkgroep ad hoc Spelling van de Nederlandse Taalunie haar Rapport met voorstellen tot wijzigingen van de Nederlandse spelling. In deze jaargang van VONK hebben Georges de Schutter (19/1) en Piet Van de Craen (19/2), beiden lid van de Werkgroep, de voorstellen toegelicht. Gilbert Braspenning blikt in dit artikel terug op de talloze reacties die in de Nederlandse en Vlaamse pers verschenen zijn van eind februari tot midden april 1989. Hij onderscheidt vijf maatschappelijke groeperingen die in hun reacties verschillende argumenten pro of contra hebben aangedragen: literaire auteurs, willekeurige burgers, de Vereniging voor Wetenschappelijke Spelling, journalisten, en deskundigen/leraren/onderwijzers. De auteur voorziet een aantal eenzijdige en ongenueanceerde reacties van taalkundige, taalpsychologische of sociologische kanttekeningen.

Walter Helsen: De kleine kanten van het lezen.

Walter Helsen beschrijft enkele componenten van leesvaardigheid, gezien van de kant van de lezer. Een ervaren lezer leest strategisch, d.w.z. hij hanteert een gevarieerde en flexibele leesteknik. Om een bepaald leesdoel te bereiken maakt hij tijdens de lectuur gebruik van een aantal parate deelvaardigheden, zoals voorkennis mobiliseren, leesbedoeling formuleren, tekstsoort bepalen, hypothesen vormen, structureren e.d.m. Aan de hand van concrete opdrachten toont de auteur aan hoe die deelvaardigheden in het leesonderwijs afzonderlijk ingeoefend kunnen worden. Bovendien stelt hij twee methoden voor om lezen op een geïntegreerde manier te oefenen. Een geannoteerde bibliografie sluit het artikel af.

Monique Baeten: Lezen en lezen is zelfs meer dan twee.

Aan een aantal componenten van leesvaardigheid die Walter Helsen beschrijft, voegt Monique Baeten nog wat praktische toepassingen toe, nl. op hypothesevorming, scannen en skimmen.

Paul Tack: Leren lezen met de computer?

Paul Tack vraagt zich eveneens af of we het leesproces van onze leerlingen kunnen verbeteren, en hoe de computer daarbij kan helpen. Hij richt zijn aandacht hoofdzakelijk op één fase uit één bepaalde leesmodus, nl. de oriënteringsfase binnen het schoolse, intensieve lezen. Hij stelt een aantal werkvormen voor die met de computer voordelig kunnen verlopen. De leerlingen krijgen op die manier een grote verscheidenheid aan materiaal aangeboden dat ze snel kunnen verwerken. En de leraar kan zijn le(e)s materiaal opslaan en voortdurend aanvullen en bijsturen.

Ben van Wendel de Jooide: Het onderwijzen van leesstrategieën aan zwakkere leerlingen.

Ben van Wendel de Jooide heeft onderzocht welke kenmerkende eigenschappen van zwakkere leerlingen een handicap vormen bij het leren hanteren van leesstrategieën. Eerst expliciteert hij een aantal leesstrategieën die uiteenvallen in drie fasen: oriëntatie, uitvoering, en evaluatie. Aan de hand van een lesprotocol laat hij daarna zien wat er van zijn goede voornemens terecht kwam wat het mobiliseren van voorkennis betreft. Een wellicht herkenbare illustratie van de kloof tussen retoriek en praktijk.

Lutgarde Missoul: Bedrijfscommunicatie en moedertaalonderwijs.

'Bedrijfscommunicatie en moedertaalonderwijs' was het thema van een bijscholing die in februari op de UIA plaatsvond. Luc Lammens, communicatieverantwoordelijke bij een bank en spreker, had het over de communicatie- en marketingstrategieën van het bedrijfsleven, en legde verbanden met onderwijsstrategieën op macro- en microniveau. Hij illustreerde zijn verhaal met concrete lesmodellen van communicatielessen. Lutgarde Missoul, leerkracht Nederlands en deelnemer, brengt in dit artikel op een kritische wijze verslag uit over het theoretische gedeelte van de bijscholing en voegt er ter illustratie één lesmodel aan toe. De overige lesmodellen worden in een volgend VONK-nummer opgenomen.

GROF GESCHUD:

Persmededeling van de Werkgroep "Kiezen voor eenvoud en laag(st)geschoolden" met een reactie van Erik Herbosch: Ken je die van de ooeivaar en de vos al?

T U S S E N D O O R

Educatieve Software

DIES (Demonstratie- en Informatiecentrum voor Educatieve Software) is een niet-commercieel centrum dat informatie wil geven over computerprogramma's voor het onderwijs en het gebruik ervan, en dat tevens zoveel mogelijk programma's verzamelt en demonstreert. Elk jaar organiseert DIES eveneens een aantal cursussen en trainingen. Het aanbod omvat algemene cursussen, cursussen in verband met het gebruik van de computer in het onderwijs, en trainingen in het gebruik van softwarepakketten die voor bepaalde vakken ontwikkeld zijn. Het programma wordt op aanvraag toegestuurd.

Inlichtingen: VLEKHO, Ginestestraat 11, 1210 Brussel, tel. 02/219.11.06.

T U S S E N D O O R

Jeugdpoeëziewedstrijd Soettendaele

Voor de tiende maal richt het Jeugdboekenweekcomité Merchtem een (inter)nationale jeugdpoeëziewedstrijd in voor jongeren van 7 tot 25 jaar.

De inzendingen worden verdeeld over 13 leeftijdscategorieën: één per leerjaar vanaf het tweede jaar lager onderwijs tot en met het zesde jaar secundair onderwijs, en twee groepen voor 18 tot 21- en 21 tot 25-jarigen. De wedstrijd staat open voor iedereen, ook in het buitenland, en wordt afgesloten op 3 juli 1990. Aan de bekroonden worden boekenpakketten geschonken voor een totale waarde van meer dan 150.000 fr.

Inlichtingen over het wedstrijdreglement aanvragen (met een retourpostzegel) bij Ben Reynders, Sint-Huybrechtstraat 66, 1880 Merchtem, tel. 052/37.05.48.

